

«Άλλοι παθαίνουν ναυτία από τον κορεσμό, κι άλλοι πεθαίνουν από την πείνα και τη στέρηση» (Γέροντας Χριστόδουλος, Καθηγούμενος Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου)

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=172798>]

Ας γίνουμε λίγο πιο συγκεκριμένοι. Οι Πατέρες της Εκκλησίας γνωρίζουν ότι το κακό προκαλείται, μεγεθύνεται και διαιωνίζεται από κοινωνικούς μηχανισμούς. Γνωρίζουν όμως ακόμη ότι όλα αυτά είναι τελικώς καρποί δύο μεγάλων παθών: της πλεονεξίας και της φιλαυτίας. Η πλεονεξία καταργεί την ισονομία. Επινοεί κάθε μέσο κερδοσκοπίας και επιβάλλει το νόμο της ανισότητας, ώστε, καθώς λέει κάποιος Άγιος, «άλλοι παθαίνουν ναυτία από τον κορεσμό, κι άλλοι πεθαίνουν από την πείνα και τη στέρηση».

Το άλλο αδελφό πάθος, η φιλαυτία -δηλαδή η παράλογη αγάπη προς το σώμα μας- ξεριζώνει τη φιλανθρωπία. Ενισχύει και εξαγιάζει την πλεονεξία. Κατατεμαχίζει την ίδια την ανθρώπινη φύση, αφού ο καθένας ασχολείται και μεριμνά μόνο για τον εαυτό του. Εξαιτίας αυτής, της φιλαυτίας, γινόμαστε σε όλα ιδιοτελείς και καταναλωτικοί -καταναλώνουμε τον κόσμο για να ικανοποιήσουμε τα πάθη μας, σχετιζόμεθα με ανθρώπους στοχεύοντας στο ατομικό συμφέρον, και το ίδιο μπακαλίστικο πνεύμα μεταφέρουμε στη σχέση μας με τον Θεό. Η φιλαυτία μας κάμει να θέλουμε να αποκτούμε, να κατέχουμε κατ' αποκλειστικότητα ακόμη και την αγάπη των άλλων.

Η θεραπεία μας λοιπόν έρχεται μέσα από την καταπολέμηση της πλεονεξίας και της φιλαυτίας. Ο πρακτικός τρόπος για την αντιμετώπιση της πρώτης -της πλεονεξίας- είναι η άσκηση και παραμονή μας στα χρειώδη, στα αναγκαία. Σκοπός της αληθινής ασκήσεως είναι να πάψουν οι σκέψεις, οι ενέργειες και οι επιθυμίες μας να ριζώνουν στην εγωκεντρικότητα, να πάψουν να υποκινούνται από την ιδιοτέλεια. Οι αισθήσεις απαιτούν συνεχώς ολοένα και περισσότερα, τρέφουν την ανικανοποίητη βουλιμία μας. Όταν με την άσκηση παραιτούμεθα από τις απαιτήσεις αυτές, αρκούμεθα στα αναγκαία για τη ζωή μας, σύμφωνα με την προτροπή του αποστόλου Παύλου: αρκούμεθα στην απλή τροφή, το απλό ένδυμα, το απλό κατάλυμα, αυτά δηλαδή που πραγματικά χρειαζόμεθα. Έτσι, μαθαίνουμε να χρησιμοποιούμε σωστά τα πράγματα, και όλη την κτίση, να την εκτιμάμε ως

δωρεά του Θεού, να την περιποιούμεθα, να τη σεβόμεθα. Οι Άγιοι μάλιστα, επειδή ακολουθούν το Ευαγγέλιο, ανατρέπουν τις κοινωνικές συμβάσεις. Ο αληθινός πλούτος είναι η πτώχεια τους. Αυτό που έχουν είναι μόνο αυτό που δίνουν. Η αληθινή τους δύναμη είναι η δύναμη της αυταπάρνησής τους, η δύναμη της συμμετοχής τους στο σταυρό του Χριστού. Είναι ο αντίποδας της κοσμικής δυνάμεως.

Όμως έρχεται η φιλαυτία και μας ψιθυρίζει στο αυτί ότι πρέπει να φροντίζουμε και να μεριμνάμε για το σώμα μας και την άνεσή του, και μάλιστα να δώσουμε προτεραιότητα σ' αυτή τη φροντίδα, άσχετα με τις ανάγκες των άλλων. Μάλιστα, η τρέχουσα φιλοσοφία ζωής μας υποδεικνύει να φροντίζουμε μόνο για το ατομικό ή το οικογενειακό μας συμφέρον, και να αφήνουμε όλα τα άλλα στους επαγγελματίες, είτε δημόσιους λειτουργούς, μισθωτούς ή ποιμένες. Ο κόσμος του καθενός θεωρείται ο κλειστός οικογενειακός του κύκλος και τίποτε παραπέρα. Και συχνά, οποίος βγαίνει από αυτή τη νοοτροπία θεωρείται από το περιβάλλον του υπερβολικός, ανόητος, γραφικός.

Η χριστιανική φιλοσοφία προβάλλει στη θέση της φιλαυτίας την αγάπη. Η αγάπη αυτή δεν μπορεί παρά να είναι έμπρακτη, σαρκωμένη. Η πρωταρχική ευαγγελική εντολή, που κλείνει μέσα της όλες τις άλλες, ονομάστηκε χρυσός κανόνας. Σου υποδεικνύει όχι τι να μη κάνεις, αλλά τι να κάνεις: να αγαπήσεις στην πράξη. Σου ζητά δηλαδή κάτι πιο δύσκολο και πιο ουσιαστικό. Σου λέει: όχι απλώς να μην κάνεις στους άλλους αυτό που δεν θέλεις οι άλλοι να κάνουν σε σένα. Αλλά κάτι πολύ περισσότερο: να κάνεις στους άλλους αυτό που θέλεις να κάνουν οι άλλοι σε σένα.

(συνεχίζεται)